

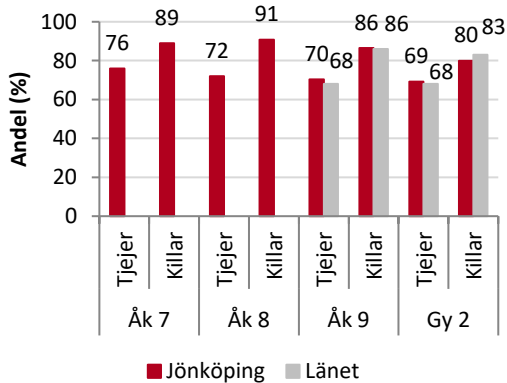
Folkhälsoenkät Ung 2020 - Jönköping

Folkhälsoenkät ung visar att de flesta unga i årskurs 9 och 2 på gymnasiet i Jönköpings kommun mår bra eller mycket bra och har ett högt eller mycket högt välbefinnande. För några av levnadsvanorna ligger Jönköpings kommun bra till jämfört med länet som t.ex. lägre andel unga som röker och som druckit alkohol de senaste 12 månaderna. Däremot är utvecklingen negativ när det gäller de ungas psykiska hälsa och andelen som är utsatta för sexuella ofredanden är hög.

Syftet med denna rapport är att på ett överskådligt sätt sammanfatta de viktigaste resultaten för Jönköpings kommun utifrån de inkomna svaren i Folkhälsoenkät Ung 2020. Svarefrekvensen i årskurs 7 var 37 %, i årskurs 8 33 %, i årskurs 9 77 % och i gymnasiet år 2 svarade 77 % av eleverna. Resultaten för årskurs 7 och 8 bör tolkas med försiktighet. För en beskrivning av enkäten och dess genomförande, samt länsresultat, se länsrapporten¹. En omfattande resultatbeskrivning på kommunnivå finns i tillhörande kommunrapport i Power Point-format.

HÄLSA

Den allmänna hälsan bland de svarande i Jönköpings kommun är generellt sett god. 71 % av tjejerna och 81 % bland killarna upplever sin allmänna hälsa som bra eller mycket bra. Andelen som upplever sin hälsa som bra eller mycket bra sjunker något med stigande ålder.

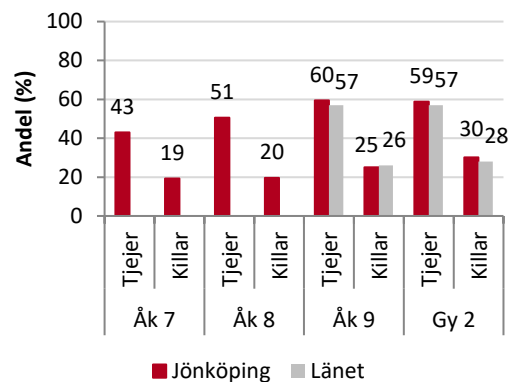
Figur 1. Andel (%) som upplever bra eller mycket bra allmän hälsa.

För indikatorn välbefinnande uppger 75 % av tjejerna och 89 % av killarna att de har ett mycket högt eller högt välbefinnande. Även här ses ett något sjunkande välbefinnande med stigande ålder, bland både tjejer och killar.

Andelen tjejer i årskurs 9 och andelen tjejer och killar i gymnasiet år 2 i kommunen, som har haft två eller fler psykosomatiska besvär mer än en gång i veckan det senaste halvåret är något högre jämfört

med motsvarande grupper i länet. 56 % av tjejerna och knappt 25 % av killarna svarar att de har haft

två eller fler psykosomatiska besvär mer än en gång i veckan det senaste halvåret. Även för denna indikator ses en ökning av besvär med stigande ålder bland både tjejer och killar.

Figur 2. Andel (%) unga som haft två eller fler psykosomatiska besvär mer än en gång i veckan, de senaste sex månaderna.

LIVSSTIL

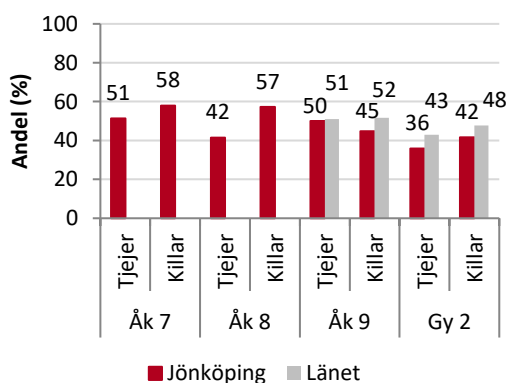
I Jönköping kommun svarar 59 % av de unga att de äter frukost varje vardag, killar äter frukost i högre utsträckning jämför med tjejer, förutom bland gymnasieeleverna där förhållandet är det omvända. Det är något vanligare att niondeklassarna i Jönköping äter frukost varje vardag (61 %), jämfört med niondeklassarna i länet (58 %).

Andelen unga som svarar att de regelbundet dricker energidryck ökar i länet som helhet. Niondeklassarna i Jönköpings kommun konsumerar energidryck i något lägre grad jämfört med motsvarande grupp i länet. För gymnasieungdomar är förhållandet det omvända och 24 % av tjejerna och 45 % av killarna svarar att de dricker energidryck några gånger i veckan eller oftare. Intaget av frukt och grönsaker ligger generellt sett på en relativt låg nivå i länet och även bland de svarande i Jönköping kommun. 36 % av tjejerna och 28 % av killarna äter frukt så gott som dagligen eller oftare. Något fler, 61 % av

¹

tjejerna och 51 % bland killarna äter grönsaker så gott som varje dag eller oftare.

Fysisk aktivitet fångas i Folkhälsoenkät Ung med två olika frågor. Dels vardagsmotion, där ca 46 % av de unga i Jönköping svarar att de går eller cyklar en timme eller mer, 4-7 dagar per vecka. Andelen som vardagsmotionerar sjunker med stigande ålder bland både tjejer och killar i kommunen. Både niondeklassarna och gymnasieeleverna i Jönköpings kommun svarar att de vardagsmotionerar i lägre utsträckning jämfört med motsvarande grupper i länet som helhet. Dels indikatorn träning (minst 30 min 2-3 ggr/vecka eller oftare) där både tjejer och killar i årskurs 9 och killar i gymnasiets år 2 tränar i något högre utsträckning jämfört med motsvarande grupper i länet. 69 % av tjejerna och 79 % av killarna i kommunen tränar minst 30 min 2-3 ggr/vecka eller oftare, andelen sjunker med stigande ålder.

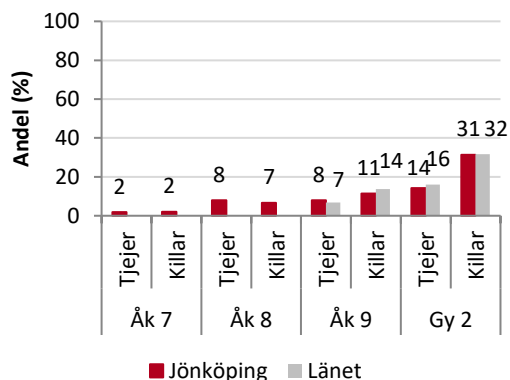

Figur 3. Andel (%) som går eller cyklar en timme eller mer, 4-7 dagar/vecka.

TOBAK OCH ALKOHOL

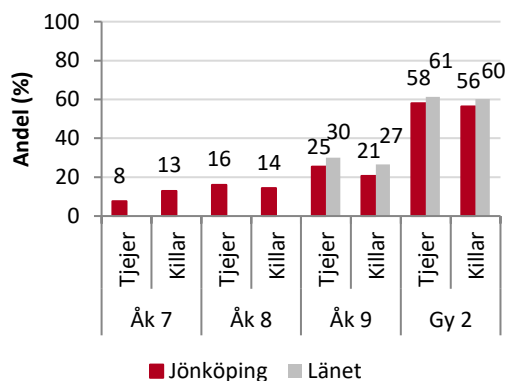
Andel niondeklassare och gymnasieungdomar i kommunen som svarar att de röker ibland eller varje dag ligger något lägre än länet som helhet. Fler röker i gymnasiets år 2, 16 % jämfört med i årskurs 9, 6 %. I årskurs 8 svarar 5 % att de röker ibland eller varje dag.

Andel unga som svarar att de snusar ibland eller varje dag har ökat i länet som helhet. Andelen som snusar stiger med ökande ålder. I gymnasiets år 2 svarar 14 % av tjejerna och 31 % av killarna att de snusar ibland eller varje dag i Jönköpings kommun.

Figur 4. Andel (%) som snusar ibland eller varje dag, över tid, Jönköping kommun.

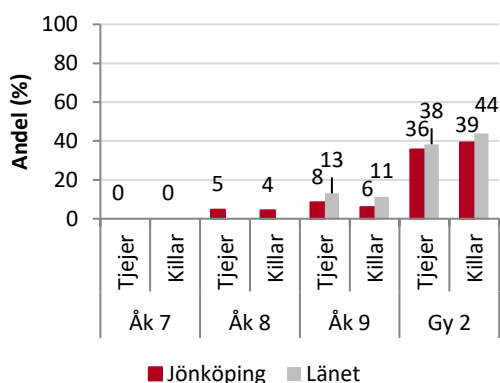
Även alkoholkonsumtionen ökar med stigande ålder, både i Jönköping och i länet. Bland både tjejer och killar i årskurs 9 och gymnasiets år 2 svarar något färre i Jönköpings kommun att de druckit alkohol de senaste 12 månaderna, jämfört med länet som helhet.

Figur 5. Andel (%) som druckit alkohol de senaste 12 månaderna.

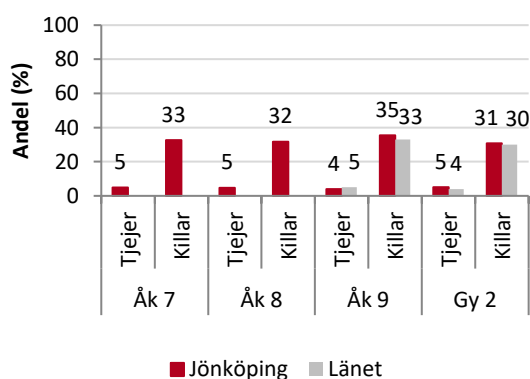
Både regelbunden alkoholkonsumtion (de som dricker alkohol en gång i månaden eller oftare) och intensivkonsumtion (de som druckit en större mängd alkohol² vid ett och samma tillfälle någon gång per år eller oftare) är lägre bland både tjejer och killar i årskurs 9 och gymnasiets år 2 jämfört med motsvarande grupper i länet. En stor ökning i både intensivkonsumtion och regelbunden konsumtion ses mellan högstadiet och gymnasiet.

² Minst 4 stora burkar starköl/starkcider – eller 25 cl sprit (ca sex shots/drinkar) – eller en hel flaska vin – eller sex burkar folköl

Figur 6. Andel (%) som druckit en större mängd alkohol vid ett och samma tillfälle någon gång per år eller oftare (intensivkonsumerar alkohol).

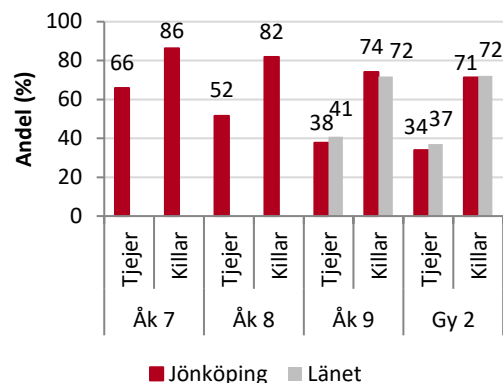
På frågan om hur många som har köpt/betalt för virtuella saker i data-/mobilspel (t.ex loot boxes, pay to win) den senaste månaden svarar drygt 30 % av killarna i samtliga årskurser i kommunen att det gjort det jämfört med ca 5 % av tjejerna. Att någon gång ha spelat om pengar är också betydligt vanligare bland killar än bland tjejer. Andelen ökar med stigande ålder bland killarna och i gymnasiets år 2 svarar 36 % av killarna att de någon gång har spelat om pengar.

Figur 7. Andel (%) som köpt/betalt för virtuella saker i data-/mobilspel (t.ex loot boxes, pay to win) den senaste månaden.

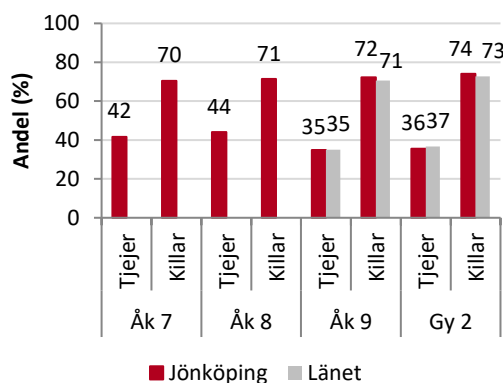
SKOLA OCH FRITID

Under området skola ställs frågor om bland annat hur eleverna känner sig inför skolarbetet och andelen som känner sig lugna inför skolarbetet minskar bland både tjejer och killar med stigande ålder. Tjejer känner sig lugna inför skolarbetet i betydligt lägre utsträckning än killarna.

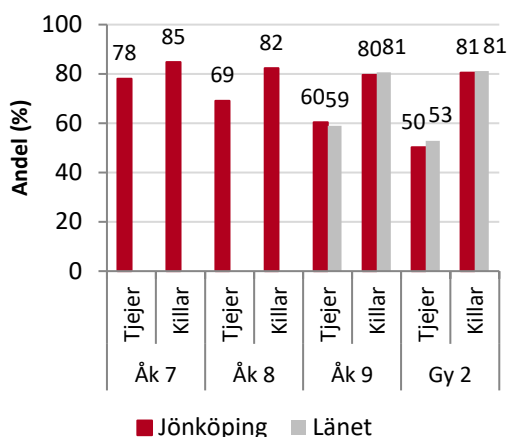
Figur 8. Andel (%) som svarade att de känner sig mycket eller ganska lugna inför skolarbetet.

På samtliga frågor kopplade till trygghet svarar killarna att de känner sig trygga i högre utsträckning jämfört med tjejerna. Störst skillnader ses i frågan som berör upplevd trygghet på nätet, där svarar 37 % av tjejerna och 73 % av killarna att de alltid känner sig trygga. Minst skillnader ses för upplevd trygghet i hemmet där 91 % av tjejerna och 95 % av killarna svarar att de alltid känner sig trygga. Inga stora skillnader ses mellan de olika årskurserna gällande upplevd trygghet.

Figur 9. Andel (%) som svarade att de alltid känner sig trygga på nätet (av de som brukar vistas där).

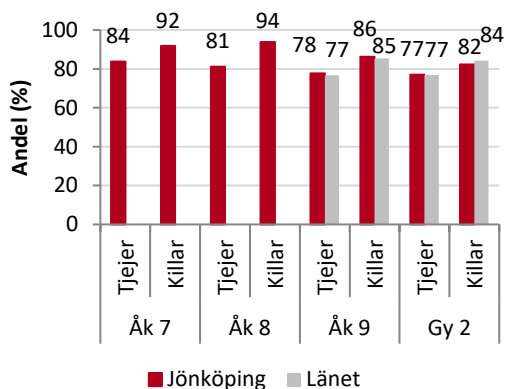
Att ha blivit utsatt för sexuella ofredanden av olika slag har visat sig vara relativt vanligt i länet. Tjejer uppger att de blivit utsatta i betydligt högre utsträckning än killar, både i Jönköping och i länet. Vanligast bland gymnasietjejerna i Jönköping är att, mot sin vilja, ha blivit kontaktad på sociala medier i sexuellt syfte (35 %). Motsvarande andel i länet är 32%.

Figur 10. Andel (%) som inte blivit utsatta för sexuella ofredanden³.

LIVET OCH FRAMTIDEN

Folkhälsoenkät Ung avslutas med frågan om hur de unga ser på sin framtid. I Jönköpings kommun ser 83 % av de unga mycket ljust eller ganska ljust på sin framtid. Killarna ser något ljusare på sin framtid jämfört med tjejerna.

Figur 11. Andel (%) som ser mycket ljust eller ganska ljust på sin framtid.

³ De tre vanligast förekommande påståendena som de svarande har blivit utsatta för, av samtliga påståenden (sett någon blotta sig, att någon har tafsats på dig, blivit kontaktad på sociala medier i sexuellt syfte, tagit emot

avklädda bilder, skickat avklädda bilder, tagit på någon på ett sexuellt sätt).